

c 58.

LAGUTSKOTTETS betänkande N:o 58
 rörande Landskapsnämndens framställ-
 ning till Ålands landsting angående la-
 gen om läroplikt av den 15 april 1921.

I avseende å utlåtande över Stora utskottets betänkande N:o 51 uti
 ovanomförmälda ärende har Landstinget återremitterat förenämnda fram-
 ställning till Lagutskottet.

Vid granskning av vad under ärendets behandling förelupit har ut-
 skottet för såvitt numera är ifråga, funnit, det Stora utskottet ansett
 lagen böra träda i kraft först sedan 2 år förflutit efter dess publice-
 rande i Ålands författningssamling, förkastande därmed Lagutskottets
 förslag, att lagen omedelbart efter promulgeringen måtte till efterlev-
 nad gälla. Genom detta förslag har Utskottet velat bereda landskapets
 kommuner nödigt rådrom för ordnandet av skolangelägenheterna.

Samtidigt som Stora utskottet framställt ovanrelaterade förslag an-
 gående tidpunkten för lagens trädande i kraft har utskottet lämnat oför-
 ändrat Lagutskottets förslag angående ändring av § 21 mom. 1. Enligt
 anförda lagrum, vars innehåll och ordalydelse enligt Stora utskottets
 förslag, av Landstinget vid ärendets andra behandling godkänts, skall
 kommun uppgöra och till vederbörande insända plan angående ordningen
 och tiden för grundandet av folkskolor och ökandet av antalet lärare un-
 der verkställighetsperioden samt beträffande läropliktens genomförande
 inom två år efter det lagen publicerats i Ålands författningssamling
 (att märka: icke efter det lagen trätt i kraft.) Ifrågavarande termin
 skulle alltså utgå samma dag lagen för landskapets vidkommande träder
 i kraft.

Under sådana omständigheter står det nya stadgandet visserligen ic-
 ke i strid med det andra, men någon ytterligare frist med läropliktens
 genomförande har heller icke erhållits. Paragraf 19 stadgar nämligen,
 att läroplikten skall vara genomförd senast inom loppet av tjugu år ef-
 ter det lagen publicerats i författningssamlingen. Ifrågavarande stadg-
 andes innebörd bleve därför inskränkt till att kommunen icke skulle
 kunna förpliktas att vidtaga exempelvis med byggnadsverksamhet innan ut-
 gången av dessa två år, under det att förberedande åtgärder för lagens
 genomförande enligt Stora utskottets förslag skulle, och i det uti §
 21 mom. 1 nämnda fallet ovillkorligen måste vidtagas därförinnan. Här-

genom vunnas heller icke någonting, ity att § 20, vars innehåll av Stora utskottet omfattats och av Landstinget i andra behandlingen godkänt föreskriver, att omkring en tredjedel av erforderliga folkskolor och läroplatser böra inrättas inom nio år efter lagens publicering.

Härigenom anser sig utskottet till full eridens hava ådagalagt att såväl Utskottets som Stora utskottets förslag i sak gå ut på ett.

Emellertid har Landstinget uti andra läsningen godkänt Lagutskottets av Stora utskottet omfattade förslag, att lagen om kostnaderna för läroplikens genomförande måtte träda i kraft efter dess publicering i landskapets författningssamling. Konsekvensen fordrad därför att läroplikslagen, varav lagen om kostnaderna för läroplikens genomförande härleder sig, icke skaäl träda i kraft senare än sistsagda dag.

I anseende till allt detta, och då Landstinget bör sträva till att uppnå största möjliga konformitet samt med hänsyn till att Stora utskottets förslag i själva verket icke gör lagens genomförande i landskapet lättare för kommunerna, snarare tvärtom, får utskottet uti avgivande av utlåtande med avvikelse från det av Landstingets flertal förordade förslaget till lydelse av § 27, föreslå

att sagda lagrum måtte erhålla följande

lydelse:

§ 27.

Denna lag träder i kraft omedelbart efter det den publicerats i Ålands författningssamling.

Marichamn, den 14 december 1923.

På Lagutskottets vägnar: